

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W ŁASKU
Z DNIA

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
GMINY ŁASK
NA LATA 2023-2025

projekt 2023

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	6
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE	6
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE	9
1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM.....	9
2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM	12
3. ANALIZA SWOT	18
4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ	19
IV. CELE I ZADANIA.....	20
V. ODBIORCY PROGRAMU	26
VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	26
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	27
VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU	27
SPIS TABEL I WYKRESÓW	28

WPROWADZENIE

Przemoc domowa jest poważnym, zataczającym coraz szersze kręgi problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i z niepełnosprawnością, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u osób jej doznających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim

lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jej myśl za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć osobę wobec której stosowana jest przemoc domowa: małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego. Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się z kolei osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej, a za świadka przemocy domowej – osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej.

Według zapisów ww. ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z

osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania oraz informacji o dostępnych ww. formach wsparcia.

Wobec osób stosujących przemoc domową zakłada się z kolei stosowanie przewidzianych w ww. ustawie środków mających na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy domowej oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program został przygotowany w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku. Składa się on z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat gminy oraz diagnozę zjawiska przemocy domowej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza obszary, cele, kierunki działań i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów i partnerów w realizacji poszczególnych zapisów oraz czas ich wdrożenia.

Piąta, szósta, siódma i ósma część programu zawierają informacje na temat jego odbiorców, przewidywanych efektów realizacji dokumentu, sposobu

finansowania i wdrażania programu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek Opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łask na lata 2023-2025 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Program pozostaje w zgodności z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łask na lata 2023-2030 oraz umożliwia aplikowanie o dodatkowe środki finansowe w oparciu o ogłaszane przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej programy osłonowe z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Łask jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie łódzkim, w powiecie łaskim. W obrębie powiatu łaskiego sąsiaduje z gminami Buczek,

Sędziejowice i Wodzierady, a dalej z gminami Dobroń z powiatu pabianickiego, Żelów z powiatu bełchatowskiego oraz Zduńska Wola i Szadek z powiatu zduńskowolskiego. Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy leży na Wysoczyźnie Łaskiej, będącej częścią Niziny Południowo-Wielkopolskiej, w dorzeczu rzeki Grabi.

Gmina zajmuje powierzchnię 145,37 km², co stanowi 23,5% powierzchni powiatu. W jej skład wchodzi: miasto Łask, z wydzieloną dzielnicą Kolumna, oraz 31 sołectw: Aleksandrówek, Anielin, Bałucz, Borszewice, Budy Stryjewskie, Gorczyn, Karszew, Kopyść, Krzucz, Łopatki, Mauryca, Okup Mały, Okup Wielki, Orchów, Ostrów, Rembów, Remiszew, Rokitnica, Sięganów, Stryje Księżę, Stryje Paskowe, Teodory, Wiewiórczyn, Wola Bałucka, Wola Łaska, Wola Stryjewska, Wronowice, Wrzeszczewice, Wrzeszczewice Nowe, Wydrzyn i Zielęcice.

Łask położony jest 15 km od Zduńskiej Woli, 35 km od Bełchatowa oraz niespełna 40 km dzieli je od stolicy województwa – Łodzi. W południowej części gminy biegnie droga ekspresowa S8 relacji Wrocław – Warszawa – Białystok, ponadto miasto przecinają drogi wojewódzkie: nr 473 Piotrków Trybunalski – Łask – Koło, nr 481 Łask – Wieluń, nr 482 Łódź – Łask – Wieruszów, nr 483 Łask – Częstochowa. Przez gminę przebiega kilka tras ruchu kolejowego m.in.: trasa z Warszawy przez Łódź do Kalisza i Wrocławia, mająca duże znaczenie dla ruchu osobowego, i magistrala kolejowa Śląsk – Porty, szczególnie ważna w przewozach towarowych, natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się duży węzeł kolejowy Zduńska Wola-Karsznice.

Na koniec 2021 r. gmina liczyła 27.402 mieszkańców, w tym 14.263 kobiety; Blisko 40% ludności zamieszkiwało obszar wiejski gminy. Postępuje proces starzenia się społeczności lokalnej – w latach 2019-2021 odsetek osób w wieku 65+ wzrósł z 18,9 w 2019 r. do 20,1 w 2021 r., a współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi z 28,2 w 2019 r. do 30,6 w 2021 r.

W 2020 r. liczba mieszkań w gminie zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim (z 11.340 w 2019 r. do 11.394 w 2020 r.; brak danych za 2021 r.). Z kolei liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobach gminy nieco się zmniejszyła (z 646 w 2019 r. do 638 w 2021 r.), natomiast liczba wyodrębnionych spośród nich mieszkań socjalnych nieznacznie wzrosła w 2021 r. (po 26 w latach 2019-2020, 28 w 2021 r.).

Gmina ma charakter rolniczy, przy czym głównymi gałęziami gospodarki miasta są przemysł i usługi. W ostatnich latach liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie zwiększała się z roku na rok (z 2.956 w 2019 r. do 3.129 w 2021 r.). Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na jej terenie działało w takich branżach, jak: handel i usługi w zakresie napraw (820 podmiotów), budownictwo (440), przetwórstwo przemysłowe (349) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (307).

Po wzroście w 2020 r., rok później liczba osób bezrobotnych w gminie spadła do poziomu niższego niż w 2019 r. (709 w 2019 r., 831 w 2020 r., 701 w 2021 r.). Wśród osób pozostających bez pracy większość stanowili mężczyźni. Udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców gminy będących w wieku produkcyjnym w 2021 r. zmniejszył się w porównaniu z 2020 r. wracając do poziomu z 2019 r. (4,3% w 2019 r., 5,1% w 2020 r., 4,3% w 2021).

Gmina Łask posiada bazę oświatową, na którą składa się: 5 publicznych przedszkoli, w tym 1 przedszkole z oddziałami integracyjnymi, oraz 3 oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, 6 publicznych szkół podstawowych i 1 liceum ogólnokształcące, przy czym 1 szkoła podstawowa i liceum są połączone organizacyjnie w zespół szkół. W gminie działają również placówki niepubliczne (3 szkoły podstawowe, w skład organizacyjny których wchodzi także przedszkola, a także placówki prowadzone przez Starostę Łaskiego: I Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Łasku, Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 im. Władysława Andersa w Łasku, Zespół Szkół Mundurowo-Technicznych w Ostrowie oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku.

Na terenie gminy funkcjonują placówki świadczące opiekę nad dziećmi do lat 3. Należą do nich: Żłobek Gminny w Łasku (ul. Narutowicza 11a, 98-100 Łask) oraz 2 kluby dziecięce – „Mała Pszczołka II” i „Mała Pszczołka III”, a także instytucja opiekuna dziennego, prowadzona przez osoby fizyczne.

Działalność kulturalna w gminie ogniskuje się wokół Łaskiego Domu Kultury w Łasku, podejmującego działania również w ramach filii w Kolumnie i Kamienicy w Łasku, oraz Biblioteki Publicznej im. Jana Łaskiego Młodszego w Łasku i jej filii – dla dzieci w Łasku, w Kolumnie, Bałuczu i Wrzeszczewicach. Oprócz filii, w skład Biblioteki wchodzi Izba muzealna pn. „Muzeum Historii Łasku” oraz Punkt informacji turystycznej, a także „Galeria pod Korabiem”.

Organizacją życia sportowego i rekreacji w gminie zajmuje się Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku, a upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna, na którą składają się m.in.: boiska sportowe, kąpielisko miejskie, kryta pływalnia, tereny rekreacyjne i skatepark.

W gminie funkcjonuje 7 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w tym Gminny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łasku, Łasku – Kolumnie, Wrzeszczewicach i Bałuczu oraz Szpitale Powiatowe Sp. z o.o. – Szpital w Łasku, oraz działa 9 aptek.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku. Oprócz niego w gminie działają m.in. środowiskowy dom samopomocy, warsztat terapii zajęciowej, placówki wsparcia dziennego oraz – z uwagi na fakt iż w Łasku znajduje się także siedziba powiatu – instytucje prowadzone przez starostę łaskiego, m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Sektor ekonomii społecznej i solidarnej działający w gminie obejmuje kilkadziesiąt podmiotów. Są to m.in. organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwoju lokalnego, a także w obszarach kultury, sztuki i tradycji, sportu, turystyki i rekreacji, pomocy społecznej, usług socjalnych i ochrony zdrowia oraz ratownictwa i bezpieczeństwa.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMNIE

1. STOSOWANIE AGRESJI I PRZEMOCY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ SZKOLNĄ ORAZ W ŚRODOWISKU RODZINNYM

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie placówkach oświatowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy, pozyskanie informacji na temat podejmowanych działań profilaktycznych i wychowawczych, form pomocy świadczonym uczniom stosującym agresję i przemoc oraz rodzinom zmagającym się z problemem przemocy domowej, a także współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do analizy przedłożono 12 ankiet z następujących placówek: Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Wiewiórczynie (liczba uczniów: 167), Szkoła Podstawowa Nr 1 im. T. Kościuszki w Łasku (liczba uczniów: 553), Szkoła Podstawowa Nr 5 im. M. Kopernika w Łasku (liczba uczniów: 600), Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bałuczu (liczba uczniów: 107), Szkoła Podstawowa im. K. Korczaka w Okupie (liczba uczniów: 131), Niepubliczna Szkoła Podstawowa we Wrzeszczewicach (liczba uczniów: 40), Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Łopatkach (liczba uczniów: 46), Zespół Szkół Mundurowo-Technicznych w Ostrowie (liczba uczniów: 277), I Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Łasku (liczba uczniów: 283), Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 1 im. gen. W. Andersa w Łasku (liczba uczniów: 502), Zespół Szkół Ogólnokształcących im. J. Paderewskiego w Łasku – Kolumnie (liczba uczniów: 542), Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku (liczba uczniów: 123).

Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Prawie wszystkie ankietowane placówki (z wyjątkiem Szkoły Podstawowej w Łopatkach) prowadzą rozpoznanie środowiska szkolnego pod kątem występowania agresji i przemocy. Dzieje się to głównie poprzez obserwację, rozmowy, wywiady i badania ankietowe. Większość z ankietowanych placówek uchyliła się od odpowiedzi, jakie są wyniki przeprowadzonej wśród uczniów diagnozy, Niepubliczna Szkoła Podstawowa we Wrzeszczewicach deklaruje enigmatycznie brak „większych problemów”, natomiast 5 placówek potwierdziło występowanie problemów przemocy i agresji wśród uczniów. Przeważnie agresja przybiera formę przemocy psychicznej (nękanie, przezywanie, wyśmiewanie), jest też obecna w cyberprzestrzeni (głównie jako wulgarne słownictwo), sporadycznie objawia się jako agresja fizyczna. Pedagodzy ze Szkoły Podstawowej w Okupie obserwują nasilanie zjawiska agresji i przemocy, a w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym – wysoki poziom agresji i autoagresji u niektórych uczniów.

Udzielone odpowiedzi dotyczyły zachowań na terenie szkoły, zaś obszar ewentualnej przemocy domowej został podjęty tylko przez pedagogów Szkoły Podstawowej w Bałuczu ze wskazaniem na występowanie sytuacji konfliktowych

w relacjach rodzice – dzieci i brak wiedzy o rodzinach, w których zaobserwowano przemoc domową.

Podejmowane działania profilaktyczne i wychowawcze

Szkoły podejmują różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zmierzające do przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, prowadzone są lekcje wychowawcze dotyczące przeciwdziałania przemocy, organizowane są spotkania z policjantami oraz rozmowy mające na celu kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i radzenia sobie z trudnymi emocjami.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wykazującymi zachowania agresywne szkoły prowadzą pracę indywidualną i zajęcia grupowe, głównie rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, dyscyplinujące (zgodnie ze statutem szkoły), wspierające, motywujące do zmiany postawy, a także zajęcia relaksacyjne. Uczniowie dotknięci problemem mają zapewnioną pomoc psychologiczną i pedagogiczną, m.in. przy współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i zespołem interdyscyplinarnym. Szkoły są również przygotowane do udzielania informacji na temat instytucji świadczących wsparcie osobom doznającym i stosującym przemoc.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Wszystkie ankietowane szkoły podejmują współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy. Należą do nich m.in.: w Łasku – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji i kuratorzy w Sądzie Rejonowym, a także Kuratorium Oświaty w Łodzi.

Działania, jakie należałoby podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Przedstawiciele ankietowanych placówek wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania na terenie szkoły, a także wzmocnić współpracę pomiędzy instytucjami, jak również szkołą i rodzicami. Należy także zintensyfikować działania profilaktyczne i pedagogizację wobec rodziców uczniów.

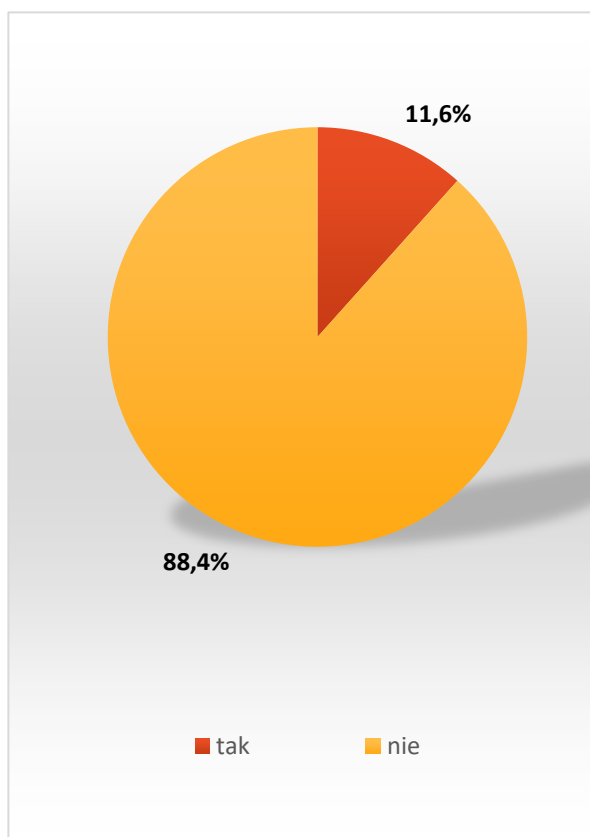
2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy zjawiska przemocy domowej przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Burmistrza Łasku, Zastępcy Burmistrza Łasku, Sekretarza Gminy, Skarbnika Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawiciele jednostek organizacyjnych gminy, w tym placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, przedstawiciele jednostek służby zdrowia, policji, podmiotów ekonomii społecznej i kościoła. W sumie do analizy przedłożono 87 wypełnionych anonimowo ankiet.

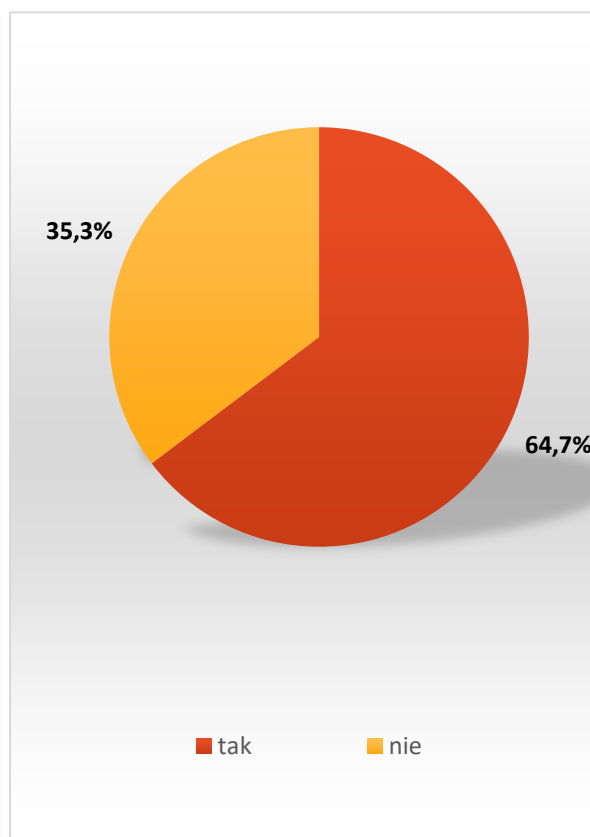
Z uwagi na fakt, że badania ankietowe w środowisku lokalnym przeprowadzono przed wejściem w życie nowelizacji ustawy w zakresie przeciwdziałania przemocy, wprowadzającej nową nomenklaturę („przemoc domowa”, „osoba doznająca przemocy domowej”, „osoba stosująca przemoc domową”), w poniższej analizie zastosowano wcześniejsze nazewnictwo („przemoc w rodzinie”, „ofiara przemocy w rodzinie” i „sprawca przemocy w rodzinie”), zgodnie z brzmieniem pytań i udzielonych odpowiedzi.

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość przypadków przemocy w rodzinie oraz o rodzaje przemocy w rodzinie, jakie najczęściej występują w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?

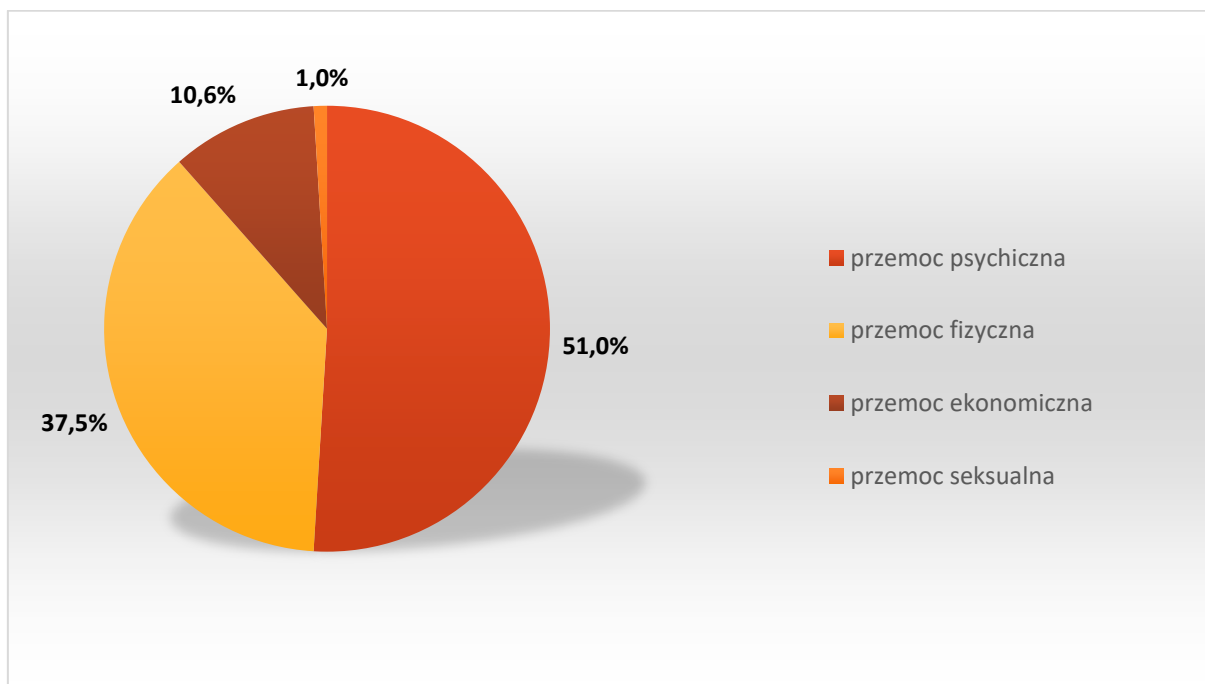

Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 3. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?

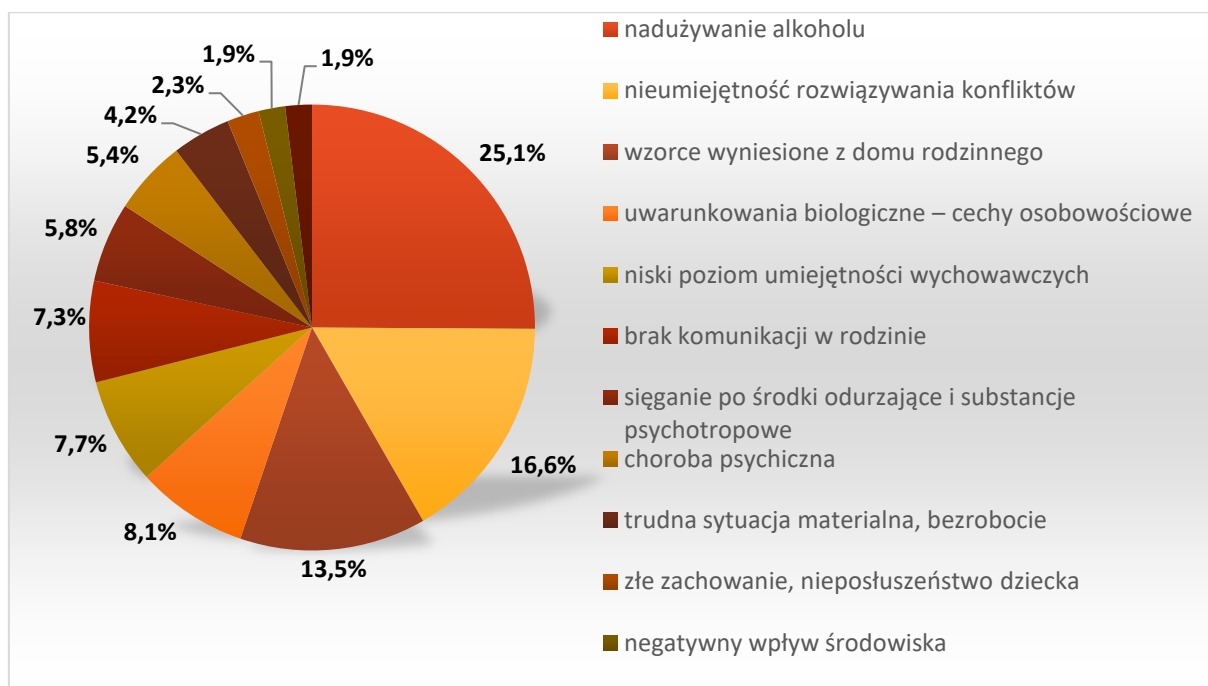
Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych (88,4%) odpowiedziała, że nie doświadczyła przemocy. Jednocześnie 64,7% ankietowanych odpowiedziało, że słyszało o osobach w gminie, które doświadczyły tego problemu.

W opinii respondentów najczęstszymi formami przemocy są przemoc psychiczna (51%) i fizyczna (37,5%).

Odpowiadając na następane pytanie, badani wskazywali przyczyny przemocy w rodzinie. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie

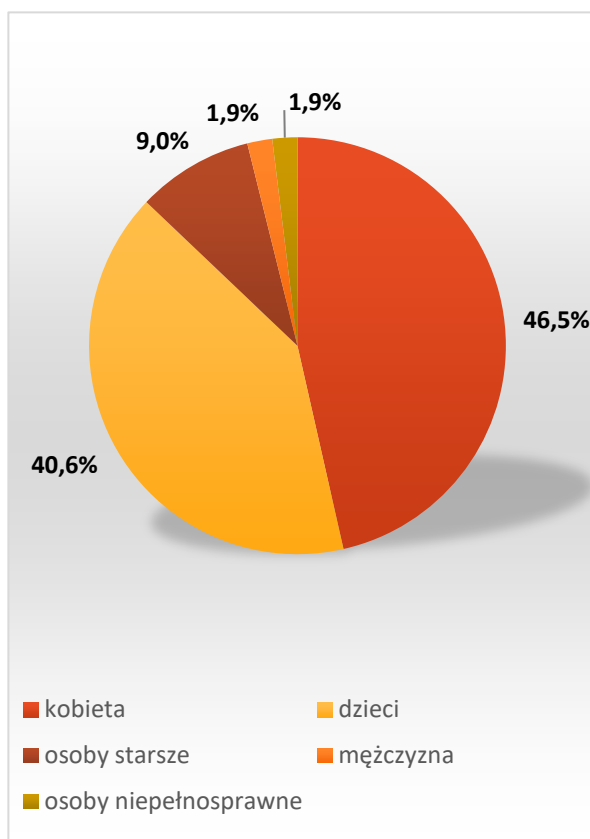

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

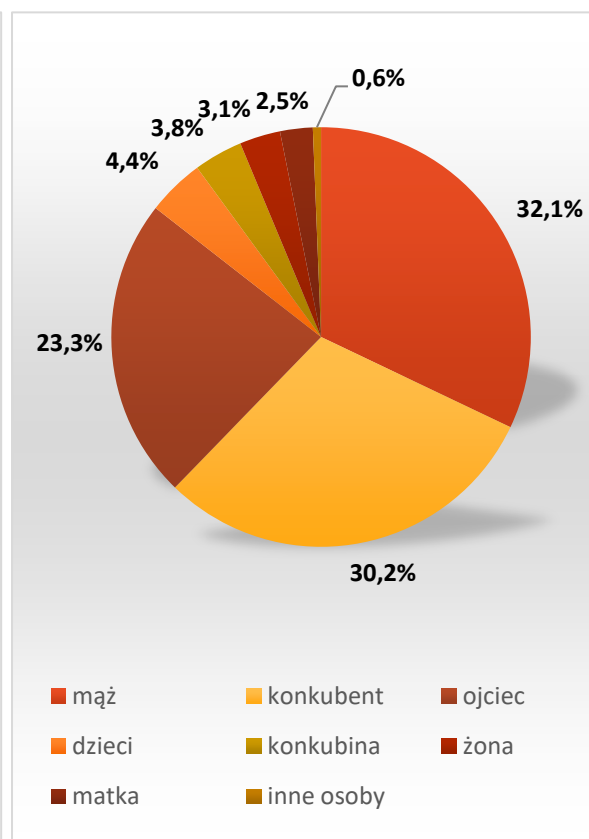
Zdaniem respondentów najczęstszym powodem przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu (25,1%). Wśród innych ważnych przyczyn ankietowani wymienili nieumiejętność rozwiązywania konfliktów (16,6%) oraz wzorce wyniesione z domu rodzinnego (13,5%).

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów o wskazanie ofiar i sprawców przemocy w rodzinie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 5. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?

Wykres 6. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?

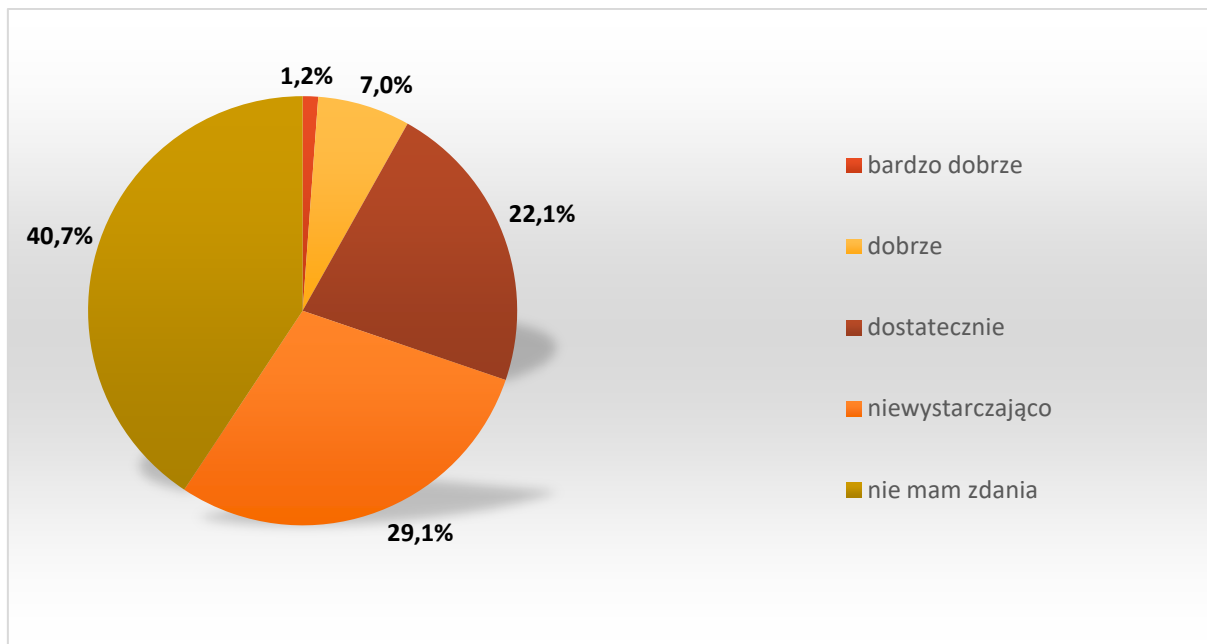

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Według największej grupy ankietowanych, najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety (46,5%) i dzieci (40,6%). Jeśli natomiast chodzi o sprawcę przemocy w rodzinie, 32,1% respondentów wskazało, że tą osobą jest mąż, 30,2% że konkubent, a 23,3% że ojciec. Z danych tych wyłania się modelowy obraz przemocy w rodzinie: sprawcami przemocy są zazwyczaj mężczyźni (mężowie, konkubenci, ojcowie), a ofiarami kobiety i dzieci.

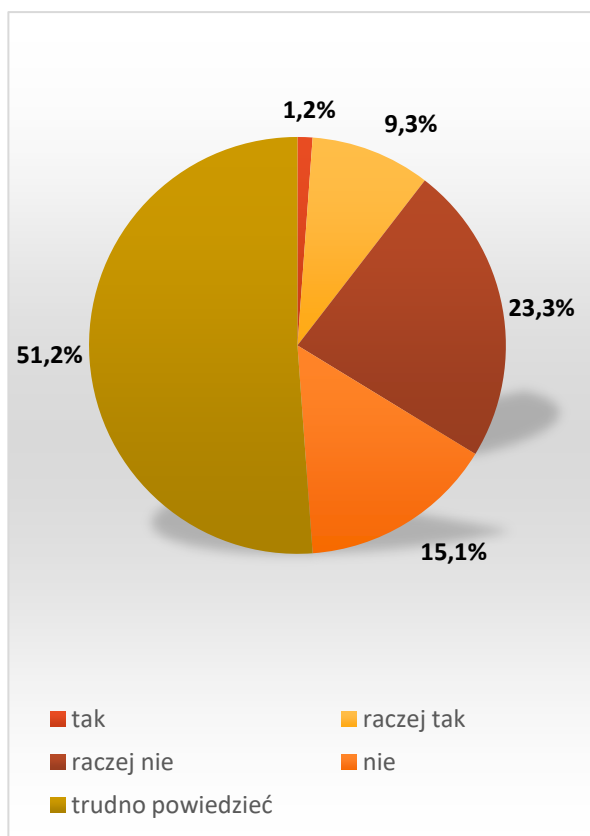
W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić działania profilaktyczne podejmowane w gminie w związku z przemocą w rodzinie oraz ofertę pomocy świadczonej osobom dotkniętym tym problemem. Uzyskane opinie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?

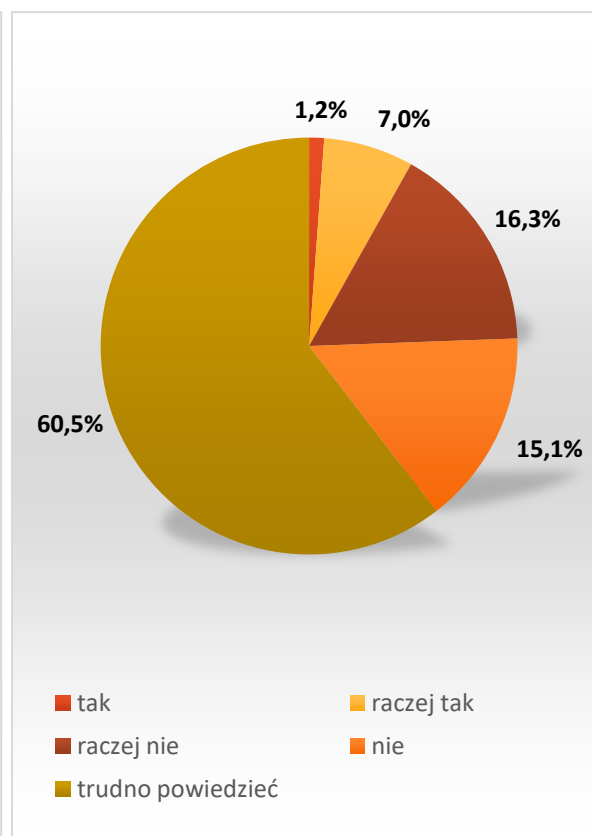

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Wykres 8. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Wykres 9. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

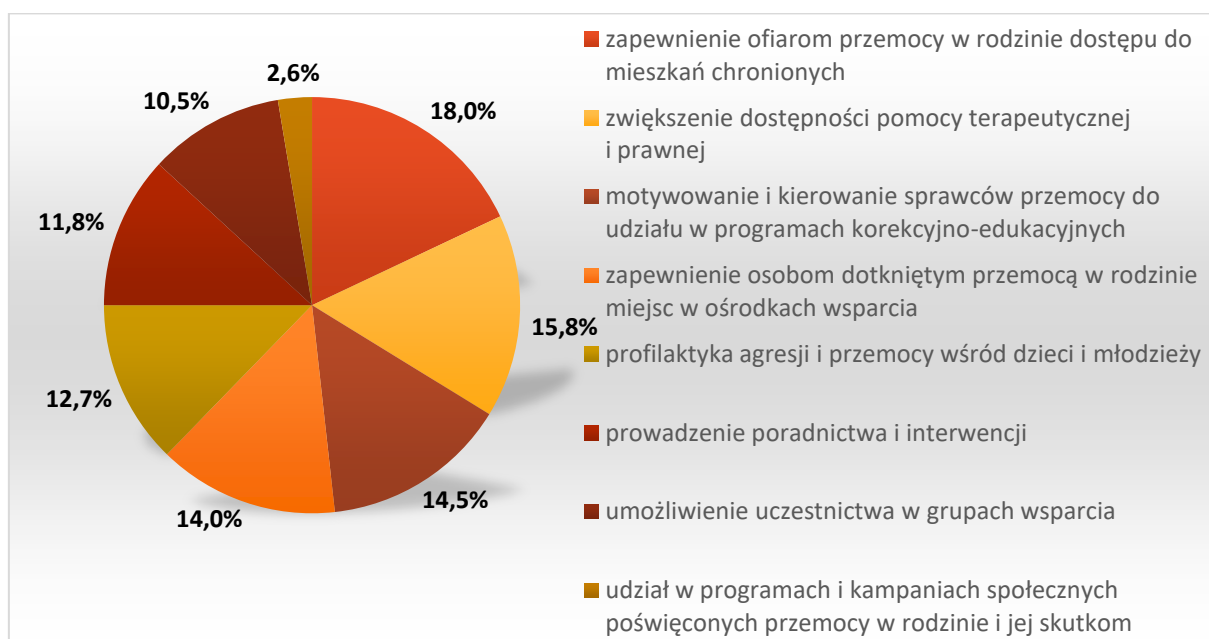
Najwięcej badanych (40,7%) nie miało zdania na temat prowadzonej w gminie działalności profilaktycznej związanej z problemem przemocy w rodzinie. Jednocześnie blisko 30% respondentów uznało ją za niewystarczającą, a 22,1% oceniło ją dostatecznie.

Oceniając dostępną w gminie ofertę pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, ponad połowa ankietowanych (47,1%) nie miała zdania w tej sprawie, a negatywną opinię na ten temat przedstawiło łącznie 38,4% respondentów.

W przypadku oceny oferty wsparcia dla sprawców przemocy w rodzinie, większość ankietowanych (60,5%) nie miała zdania w tej sprawie, a łącznie 31,4% respondentów uznało ją za raczej niewystarczającą lub niewystarczającą.

Na koniec poproszono badanych o wskazanie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z przemocą w rodzinie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy przede wszystkim zapewnić ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do mieszkań chronionych (18%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (15,8%), motywować i kierować sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych (14,5%) oraz zapewnić osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia (14%).

3. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

Tabela 1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ▪ funkcjonowanie przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku Zespołu Interdyscyplinarnego i Punktu Konsultacyjnego świadczącego pomoc m.in. osobom z problemem przemocy domowej ▪ zapewnianie dostępu do bezpłatnego poradnictwa prawnego, terapeutycznego i psychologicznego ▪ działalność placówki wsparcia dziennego z filiami dla dzieci i młodzieży ▪ dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczająca skala działań profilaktycznych i informacyjno-edukacyjnych w zakresie agresji i przemocy ▪ niedostateczny dostęp rodzin z problemem przemocy domowej do pomocy terapeutycznej, wsparcia psychospołecznego i prawnego ▪ brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej ▪ niewystarczający, w stosunku do potrzeb, dostęp do placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży ▪ brak współpracy z organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi w obszarze przeciwdziałania przemocy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rosnąca świadomość społeczna, w tym rodziców, dzieci i młodzieży, nauczycieli, na temat problemu przemocy domowej ▪ dostępność w powiecie instytucji udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc (PCPR, PIK) ▪ intensyfikowanie działań profilaktycznych, kierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży ▪ przeciwdziałanie powielaniu przez młodzież niepożądanych postaw społecznych ▪ rozwój pedagogizacji rodziców i systemu ich wsparci w rozwiązywaniu konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogłębiający się kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin ▪ coraz częstsze, z powodu wstydu, niezgłaszanie przez rodziny i sąsiadów przypadków przemocy ▪ rosnąca liczba rodzin wymagających, z powodu przemocy, interwencji, działań interdyscyplinarnych, umieszczenia w ośrodkach wsparcia i działań korekcyjno-edukacyjnych ▪ trudności w pokonywaniu bariery psychologicznej przez osoby dotknięte problemem przemocy ▪ dziedziczenie złych nawyków zachowań

i kryzysów w rodzinie

społecznych

4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ

W gminie Łask oraz w powiecie łaskim funkcjonują podmioty udzielające pomocy i wsparcia dla osób i rodzin z problemem przemocy domowej. Poza nimi wsparcie świadczą również m.in. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 22 668 70 00) oraz Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226).

Dane szczegółowe na temat podmiotów działających w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej

nazwa podmiotu	adres podmiotu
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Punkt Konsultacyjny przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Zespół Interdyscyplinarny w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Łasku	ul. Batorego 31, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Łasku	ul. Toruńska 1, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego Filia w Wiewiórczynie	Wiewiórczyn, ul. Szkolna 1, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia w Bałuczu	Kolonia Bałucz 32, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego Filia w Okupie	Okup, ul. Akacyjowa 4, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego, Filia we Wrzeszczewicach	Wrzeszczewice, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego Filia w Teodorach	Teodory, 98-100 Łask
Placówka Wsparcia Dziennego Filia w Łopatkach	Łopatki, 98-100 Łask
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku	9 Maja 33, 98-100 Łask
Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku	9 Maja 33, 98-100 Łask
Komenda Powiatowa Policji w Łasku	ul. 9 Maja 32/36, 98-100 Łask
Sąd Rejonowy w Łasku, Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Kolejowa 12, 98-100 Łask

Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku.

IV. CELE I ZADANIA

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łask na lata 2023-2025 jest **zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływanie na osoby ją stosujące**. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych i zadań. Zostały one ujęte w przedstawionym poniżej w formie zestawień tabelarycznych harmonogramie, w którym uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, czas ich wdrożenia oraz wskaźniki monitoringowe.

<p>Obszar 1.: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy, w tym służb, na temat zjawiska przemocy domowej ▪ Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej ▪ Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych 	
zadania	realizatorzy/partnerzy
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, MGOPS, ZI, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz PCPR, PIK i Policja
wskaźniki monitoringowe: liczba przeprowadzonych diagnoz	
czas realizacji: 2023-2025	
2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy domowej	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA i MGOPS, oraz podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe
wskaźniki monitoringowe: liczba lokalnych kampanii społecznych	
czas realizacji: 2023-2025	
3. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe
wskaźniki monitoringowe: liczba zrealizowanych działań liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej	
czas realizacji: 2023-2025	

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>4. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba placówek prowadzących poradnictwo (i liczba osób, którym udzielono porady) liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, ZI, MGOPS, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz PCPR, PIK, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>5. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, specjaliści, przedstawiciele GKRPA, MGOPS-u, Policji</p>
czas realizacji: 2023-2025	

Obszar 2.: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

- Rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład
- Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej
- Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej
- Monitorowanie działań pomocowych

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>1. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba spotkań zespołu liczba funkcjonujących grup roboczych liczba spotkań grup roboczych</p>	<p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u, GKRPA i placówek oświatowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>2. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego, świadczącego wsparcie m.in. osobom doznającym i stosującym przemoc domową</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba punktów konsultacyjnych (i liczba osób objętych w ich ramach wsparciem)</p>	<p>samorząd gminy</p>
czas realizacji: 2023-2025	

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba opracowanych materiałów informacyjnych</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, ZI, MGOPS, Punkt Konsultacyjny, placówki oświatowe, oraz PCPR, PIK, podmioty lecznicze, lokalne media i organizacje pozarządowe</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>4. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób uczestniczących w działaniach</p>	<p>samorząd gminy, w tym GKRPA, Punkt Konsultacyjny</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>5. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba wszczętych (i kontynuowanych) procedur „Niebieskie Karty” liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba wypełnionych formularzy „NK – A” (i „NK – C”)</p>	<p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>6. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, MGOPS, ZI, Punkt Konsultacyjny, oraz PCPR, PIK, PPP, ośrodki wsparcia, podmioty lecznicze, organizacje pozarządowe</p>
czas realizacji: 2023-2025	

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>7. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej, w tym na rzecz reintegracji rodzin</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba programów terapeutycznych (liczba osób w nich uczestniczących i liczba osób, które je ukończyły) liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej) liczba grup terapeutycznych liczba grup wsparcia i liczba osób w nich uczestniczących</p>	<p>samorząd gminy, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>8. W razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba gminnych ośrodków wsparcia (i liczba w nich miejsc) liczba osób, które skorzystały z pomocy (w tym w formie schronienia) w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, oraz samorząd powiatowy, w tym PCPR, PIK oraz ośrodki wsparcia</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>9. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności lokalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji</p>	<p>samorząd gminy, organizacje pozarządowe</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>10. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową</p>	<p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>11. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba uchwał umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej liczba przyznanych lokali socjalnych</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski</p>
czas realizacji: 2023-2025	

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>12. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom z problemem przemocy</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej oraz na brak zasadności podejmowania działań liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w tym osób u których przemoc domowa ustała liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom doznającym przemocy domowej</p> <p>czas realizacji: 2023-2025</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, GKRPA, MGOPS, ZI</p>

Obszar 3.: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Kierunki działań:

- Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową oraz wypracowanie, wypracowanie, wdrażanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi
- Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej
- Zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych
- Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno-terapeutycznymi

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>1. Rozpowszechnianie w gminie informatorów zawierających bazy teledadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową</p> <p>wskaźniki monitoringowe: umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy dwa razy w roku: do 15 lutego i do 15 sierpnia</p> <p>czas realizacji: 2023-2025</p>	<p>samorząd gminy, w tym Urząd Miejski</p>
<p>2. Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba wypełnionych formularzy „NK – D” liczba wszczętych i zakończonych poprzez sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową</p> <p>czas realizacji: 2023-2025</p>	<p>samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, oraz przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji</p>

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>3. Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc</p>	<p>samorząd gminy, w tym MGOPS, oraz Policja, kuratorska służba sądowa</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>4. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych</p>	<p>samorząd gminy, w tym GKRPA, MGOPS, Punkt Konsultacyjny</p>
czas realizacji: 2023-2025	
<p>5. Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych oraz udział w monitorowaniu i badaniu skuteczności tych programów</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba osób, które zmotywowano do udziału w programach oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych liczba osób, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej</p>	<p>samorząd gminy, w tym GKRPA, MGOPS, Punkt Konsultacyjny</p>
czas realizacji: 2023-2025	

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunek działań:

- Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

zadania	realizatorzy/partnerzy
<p>1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej</p> <p>wskaźniki monitoringowe: liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej</p>	<p>samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki</p>

czas realizacji: 2023-2025

2. Zapewnienie osobom pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc wsparcia w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia

samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe

wskaźniki monitoringowe:

liczba osób uczestniczących w różnych formach poradnictwa i wsparcia psychologicznego
liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych (i liczba osób w nich uczestniczących)

czas realizacji: 2023-2025

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łask na lata 2023-2025 będą mieszkańcy gminy, w tym:

- dzieci i młodzież,
- osoby i rodziny zagrożone przemocą domową,
- osoby doznające przemocy domowej,
- świadkowie przemocy domowej
- osoby stosujące przemoc domową,
- służby, w tym instytucje i organizacje pozarządowe, zajmujące się problematyką przemocy domowej.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łask na lata 2023-2025 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez:

- podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków,
- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług i lepszą dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym, w tym pomocy w placówkach oferujących całodobową pomoc,

- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz edukacyjnych lub/i wspierających,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łask na lata 2023-2025 będzie finansowana w szczególności ze środków własnych gminy, w tym wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania Programu mogą być również finansowane z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Łask na lata 2023-2025 będzie Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych i pozyskanych środków finansowych na opracowanie i realizację projektów, które będą zgodne z przyjętymi w nim zadaniami.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią po zakończeniu realizacji Programu przeprowadzenie jego ewaluacji, czyli ustalenie rzeczywistych

rezultatów wdrożenia zadań – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ.

Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Koordynator realizacji Programu przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego realizacji. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Analiza SWOT.....	18
Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej.....	19

Wykresy:

Wykres 1. Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?	13
Wykres 2. Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?	13
Wykres 3. Jakie rodzaje przemocy w rodzinie najczęściej występują w gminie?	13
Wykres 4. Najczęstsza przyczyna przemocy w rodzinie	14
Wykres 5. Kto jest najczęściej ofiarą przemocy w rodzinie?	15
Wykres 6. Kto jest najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie w gminie?	15
Wykres 7. Jak Pani/Pan ocenia prowadzone w gminie działania profilaktyczne związane z problemem przemocy w rodzinie?	16
Wykres 8. Czy oferta pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?.....	16
Wykres 9. Czy oferta pomocy dla sprawców przemocy w rodzinie w gminie jest wystarczająca?.....	16
Wykres 10. Jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie?	17